

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. św. Marii Magdaleny

2. Czas powstania
XIVw., przeb.
XV/XVI i poł.
XVIIw.

3. Miejscowość

NOWE MIASTECZKO

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

ul. Polna 2

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo zielonogórskie

gmina 67-124 NOWE MIASTECZKO
pow. Nowa Sól

6. Poprzednie nazwy miejscowości

LINDA, NEUSTÄDTL

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975

województwo zielonogórskie

powiat Nowa Sól

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka
diecezja zielonogórsko-
gorzowska

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka

10. Rejestr zabytków:

Nr 17/205 data 31.V.1950
15.03.2010

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Kościół parafialny p.w.św. Marii Magdaleny wzniesiony w XIVw. na miejscu starszego, wzmiankowanego już w 1305r., spłonął w czasie pożaru miasta w 1474r. Odbudowano go w stylu gotyckim wprowadzając sklepienie, a przebudowano na przełomie XV/XVIw. poszerzając kościół o nawę pld., około połowy XVIw. podwyższono wieżę. W 1559r. Jerzy von Rechenberg zniósł nabożeństwa katolickie, a wprowadził luterańskie. Wiadomo też, że przy kościele w XVIw. istniała miejska szkoła ewangelicka. Walki religijne między katolikami a luteranami rozpoczęły się od wypędzenia z miasta protestanckich duchownych w 1629r. na polecenie barona Spinzenstein. W tym samym roku biskup na nowo poświęcił kościół i cmentarz, w 1634r. świątynia spłonęła podczas pożaru miasta, lecz wkrótce ją odbudowano. W 1824r. kościół powiększono o kruchtę, w 1833r. zlikwidowano cmentarz przykościelny, a w 1841r. przeprowadzono remont wieży i domu. W latach 60-tych XXw. /1966r./ remont całego kościoła.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Kościół orientowany usytuowany w centrum kwartału leżącego w pn.-zach. narożniku rynku. Teren przykościelny płaski z licznymi drzewami otoczony ceglany murem. Kościół murowany z kamienia i cegły na zaprawie wapiennej, tynkowany. Sklepienie - w prezbiterium dwuprzęsłowe, gwiaździste, w nawie głównej 3-przęsłowe, sieciowe. W nawie bocznej sklepienie dwuprzęsłowe, krzyżowe. Empora o sklepieniu gwiaździstym, zakrystia o sklepieniu krzyżowym, kruchta o sklepieniu kolebowym z lunetami. Wieża dachowa drewniana, stolcowa. Dach kryty dachówką ceramiczną karpiówką w koronkę. Hełm wieży oraz daszki kruchty zachodniej i klatki schodowej /pd./ kryte blachą cynkową. Posadzka w prezbiterium pokryta płytkami ceramicznymi, w nawach cementowa. Schody na empore jednobiegowe, półkręcone z rdzeniem /stopnica i podstopień z jednego kłosa dębowego/, na chór drewniane, łamane z zakrętem, w wieży schody drewniane drabiniaste. Otwory drzwiowe prowadzące do kruchty zamknięte łukiem koszowym, takie same do zakrystii, na klatkę schodową prostokątne. Drzwi do kruchty zach. dwuskrzydłowe, przylgowe, deskowo-spągowe, na zawiasach hakowo-pasowych, z zamkiem skrzynkowym, zasuwki dolne i górne. Drzwi do zakrystii /pd./ jednoskrzydłowe, deskowe w jodełkę, z ćwiekami, ozdobna tarcza i klamka /XVIIIw./.

Otwory okienne prostokątne zamknięte łukami pełnymi, o głębokich obustronnych rozglifieniach, jedynie okienka klatki schodowej prostokątne. Okna stałe krosnowe, wielokwaterowe z półkolistym nadświetlem. Do prostokątnego dwuprzęsłowego prezbiterium przylega, nieco szersza, trzyprzęsłowa, prostokątna nawa główna, od strony pd. dobudowana dwuprzęsłowa nawa boczna, na osi której po stronie wschodniej nieco szersze przesko otwierające się do drugiego przesła prezbiterium, na przedłużeniu tej nawy - wieża na planie kwadratu, która odpowiada ostatniemu przesłu nawy głównej. Na osi wzdłużnej kościoła odpowiada ostatniemu przesłu nawy głównej. Na osi wzdłużnej kościoła przylega zakrystia na planie kwadratu. Przy południowej ścianie kościoła, między emporą a nawą boczną, przybudówka o zaokrąglonych narożnikach, mieszcząca klatkę schodową i przedsionek. Bryła zwarta z wyraźnie zaznaczoną wieżą. Po szczególne bryły, prezbiterium, nawy pokryte są dwuspadowymi dachami. Wnętrze - wzbogacone emporami, organową /barokową/, i późnorenansową /boczną/ z 1 poł. XVIIw. Wyposażenie - do najciekawszych obiektów wyposażenia należy ołtarz główny z XVIIIw., późnogotycki tryptyk z 1510r., rzeźba Chrystusa Frasobliwego z 1 poł. XVIw., rzeźba Dzieciątka z ok. 1725r.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
30 954 m ³	2 814 m ²	sakralne	użytkowany - sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienie, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
W 60 latach XXw. /1966r./ remont - przełożenie dachu, tynki, malowanie.		Ubytki w pokryciu dachowym, w opierzeniach, ubytki tynków.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Uzupełnić dachówką ceramiczną dach. Poprawić opierzenia, uzupełnić tynki wprowadzając nową kolorystykę.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Brak

22. Bibliografia

"
Deutsche Städtebuch - Erich Kayser, Stuttgart
- Berlin 1939

- S. Kowalski, Zabytki Środkowego Nadodzia, Zielona Góra
1976, s. 171-172

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Codex Diplomaticus Silesiae - Dre Kreise Grunberg und Freystadt - Wrocław 1908
- Regesten zur Schlesiischen Geschichte t. XVII, XVI, XXII
- G.A. Tzscheppe und G.A. Stenzel - Urkundensammlung nur Geschichte der Städte, Hamburg 1832
- Joachim Cureus - Gentis Silesiae annales Freystadt 1571
- Dolny Śląsk - Instytut Zachodni, Poznań 1948
- Heller D-chrenik der Stadt und des Kreises Freystadt - Freystadt 1844
- Jokisch G - Geschichte der Stadt Neustädte, Neustädte 1886

24. Uwagi różne

25. Opracował

Mgr

tekst Wanda Janowska, 1995r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Alina Gajec, 1995r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Roman Bień, 1995r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość

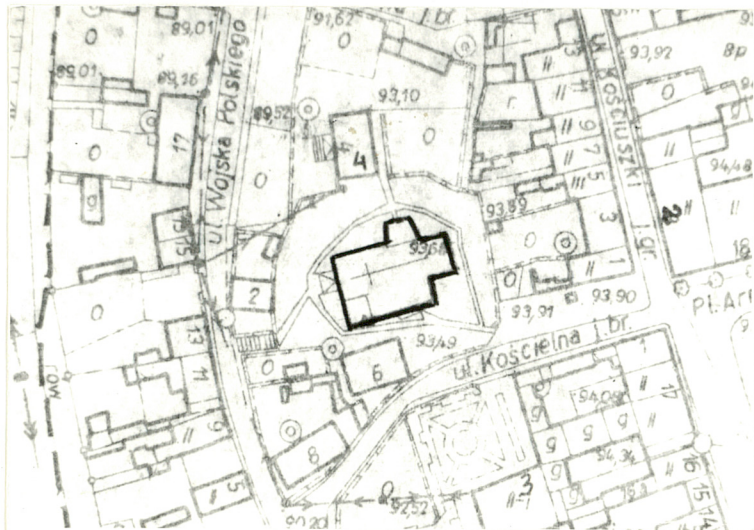
NOWE MIASTECZKO

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

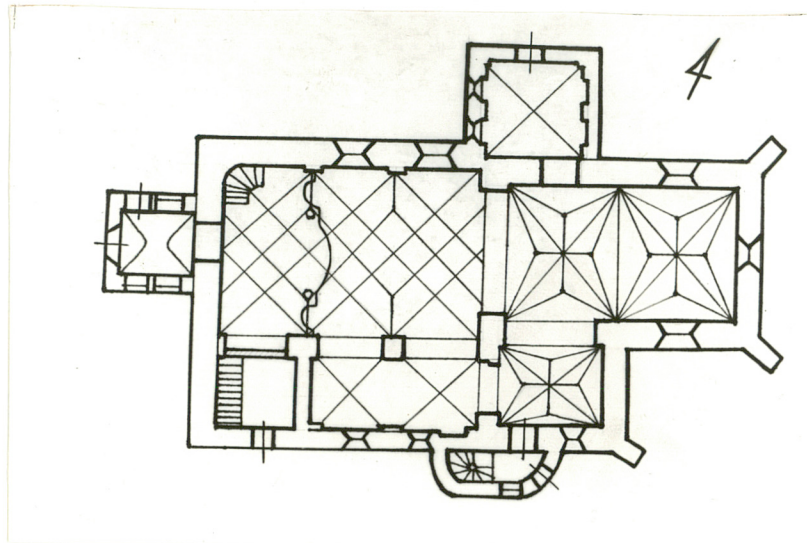
KOŚCIÓŁ parafialny
p.w. Marii Magdaleny

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

1. PLAN SYTUACYJNY 2. RZUT PRZYZIEMIA

1.

2.

Wkładkę założył: ALINA GAJEC, 1995r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: